Zespół Mandolinowy

ILUSTR. MIESIĘCZNIK MUZYCZNY

Nr. 10

ROK II.

Cena pojedyńczego numeru wraz z dodatkiem muzycznym 60 gr.

ZESPÓŁ MANDOLINOWY

ilustrowany miesięcznik muzyczny dla wszystkich

ORGAN ZW. POLSK. TOW. MANDOLINOWYCH WOJEW. ŚLĄSKIEGO W KATOWICACH.

Adres Redakcji i Administacji: Katowice, Polna 3/6. :—: Wydawca i redaktor odp. F. SACHSE
Prenum. roczna Zł. 4.50, półrocz. 2.40, zagranicą roczn. 0,70 Dolar. Konto P K.O. Katowice № 302.326
Wychodzi w połowie każdego miesiąca pod redakcją F. Sachsego.

ROK II. KATOWICE, PAŹDZIERNIK 1933 ROK. № 10

NA DZIEŃ 11 LISTOPADA.

Zbliża się dzień 11 listopada, piętnasta rocznica odzyskania Niepodległości. W uzupełnieniu wskazówek i instrukcyj udzielonych przez Zarząd Gł. Zw. Polsk. Tow. Mand. wszystkim prezesom i dyrygentom w dniu 10 ub. m. podajemy garść aktualnych myśli i uwag zaczerpniętych z pisma „Młoda Wieś". Uwagi te są godne zastanowienia ze względu na ich nawskroś współczesne nastawienie obywatelskie.

Autor p. A. Baczewski uważa, że

„Należałoby dzień ten wybrać do przeprowadzenia rachunku sumienia obywatelskiego za rok ubiegły i do rzucenia myśli na rok następny".

że należy się zastanowić

„co konkretnego zdziałaliśmy w ostatnim roku. Może do zdobyczy będzie należało powiększenie się liczby członków, może zwiększenie się ich obowiązkowości, utworzenie świetlicy, wytworzenie się współpracy międzyorganizacyjnej i t. d."

Chociaż podobny rachunek sumienia czynimy corocznie na Walnych Zebraniach, jednak warto w dniu Święta Narodowego czynić to w ramach organizacyjnych, gdyż podkreślamy i wzmagamy przez to tę cenną świadomość, że każda, nawet najdrobniejsza, podejmowana przez nas praca jest cegiełką w budowie gmachu państwowego naszej Ojczyzny.

Dalej pisze autor:

„Jeżeli macie groby powstańców, legjonistów, czy peowiaków, ubrać je na ten dzień specjalnie, urządzić do nich pochód i w ten sposób uczcić tych Wam bliskich bohaterów, obrońców Ojczyzny".

Albo:

„Jeżeli ktoś z miejscowości poległ w powstaniach, legjonach, lub może w 1920 r. uczcić pamięć tego właśnie waszego bohatera minutą

ciszy i skreśleniem opisu jego walki, czy też może urządzeniem apelu poległych, wieczorem w przeddzień uroczystości".

W kwestji wystawienia komedyjki na akademji autor daje takie, współczesnym duchem owiane wskazówki:

„Rozejrzyjcie się, czy nie znajdziecie w historji waszej miejscowości, gminy, czy powiatu czegoś, coby się nadawało do przedstawienia tego na scenie. Może na polach Waszych rozegrała się bitwa, może stał oddział powstańców, a z nim poszli wasi chłopcy, może Niemcy byli rozbrajani, może odbywały się tajne schadzki na ćwiczenia — wszystko to doskonale nadaje się do odegrania na scenie, Trzeba dobrze omówić zdarzenie, które będziecie odgrywać na scenie, podzielić się rolami, (ról nie pisać, tylko niech każdy pamięta, co ma wnieść do akcji, a wyrazić to może dowolnemi słowami) obmyślić sytuację, wprowadzić trochę humoru, śpiewu, muzyki, zrobić kilka prób i komedyjka gotowa. Oczywiście nie można zrobić z tego jakiejś szopki.

„...Można też urządzić kilka krótkich scen przedstawiających walki o niepodległość. A więc obrazek z Powstania Kościuszkowskiego, może scena kucia kos i wymarszu z Bartoszem Głowackim, dalej: Legjony Dąbrowskiego, Powstania itd."

Autor doradza urządzić recytację zespołową i wskazuje na Nr. 8 „Teatru Ludowego" z 1932 r. gdzie jest opracowany szczegółowo przez T. Malinowskiego wiersz K. Wierzyńskiego p. t. „Piłsudski".

Prócz tego wskazuje autor na możliwość urządzenia krótkiego odczytu z przezroczami, tak — aby 2—3 minuty przemówienia o Powstaniu Kościuszkowskiem ilustrować kilku przezroczami, wygłoszeniem stosownie dobranej recytacji, wpleść w to śpiewy, muzykę i inscenizację, poczem przejść inne momenty dziejowe, jak rok 1830, 1863 i t. d.

Pod koniec autor podaje krótki spis komedyjek nadających się do wykonania z okazji Uroczystości Niepodległości, a mianowicie:

1. „Nad Wisłą" obrazek sceniczny w 1 akcie ról męsk. 7, kob. 4 gr. 60
2. „Przysposobienie Wojskowe" 1 akt ról m. 4 k. 3 gr. 90.
3. „Rozkaz" 1 akt ról m. 6 gr. 90
4. „Szaleńcy" epizod dram. 1 akt ról m. 5 k. 2 zł. 1,50.
5. „Żyj Polsko" dramat 1 akt ról m. 3 k. 3 gr. 90.
6. „Jego Kapralska Mość" komedja 3 akty ról m. 7 k. 3 zł. 2.
7. „Legenda Legjonów" 6 obrazów ról m. 21 kob. 3 zł. 2.
8. „Porucznik I Brygady" 3 akty ról m. 10 k. 3 zł. 2.
9. „Po żniwach" 3 akty śpiewy i tańce ról m. 10 k. 3 zł. 3.
10. „Z przeszłości i teraźniejszości" 1 odsłona ról m. 15 zł. 1.

Pozatem materjały do urządzenia uroczystości można znaleść w podręcznikach:

1. „Rocznice" Oracza cena zł. 4.90
2. „Jak urządzić obchód 11 listopada" cena zł. 2.

Wszystko do nabycia w Zw. Teatrów Ludowych, Warszawa, Kopernika 30 po nadesłaniu należności plus 10 proc. na koszta wysyłki na konto P. K. O. 3464.

Powtarzając krótko wskazówki, co do utworów muzycznych, zwłaszcza doboru repertuaru dodajemy.

W dniu 11 listopada nadają się najlepiej do wykonania wszelkie utwory ludowe. Na obsadę mandolinowej orkiestry posiadamy następujące:

1. Wieniec pieśni polskich zł. 2,70
2. Wiązanka pieśni żołnierskich zł. 1,80
3. Pieśni narodowe zł. 1,20
4. E. Tymolski: „Hej, z góry" Mazur zł. 1,20
5. St. Moniuszko: „Krakowiaczek" zł. 1,20
6. M. Fall: „Wiarusy" Polonez zł. 1,20

7. „21 pieśni wycieczkowych" (można wykonywać jako wiązankę) zł. 3,20
8. St. Moniuszko: Fantazja z opery „Halka" gr. 90
9. Marsz I Brygady, Rota i Hymn Państwowy zł. 1,50
10. Trojak, śląski taniec narodowy zł. 1,20
11. St. Moniuszko: „Piosnka żołnierza" gr. 60

Powyższe utwory można nabyć od Nr. 1—6 w wydawnictwie G. Seyfarth, Lwów, Akademicka 6, natomiast od 7 — 11 w Administracji naszego pisma.

Prócz orkiestrowych utworów można zagrać kilka utworów w solowej obsadzie np. na mandolinę i gitarę posiadamy

1. K. Ogiński: „Polonez a moll" gr. 45.
2. A. Wroński: „Hałaburda" Mazur gr. 45. Do nabycia w Adm. Z.M.

Nadewszystko jednak należy się starać w zespole muzycznym o wykonanie produkcyj śpiewaczych z akompanjamentem instrumentów.

Mamy tu na myśli zarówno śpiew zbiorowy jak i solowy.

Materjał znaleść można w śpiewniku: „Hej, strzelcy wraz" *na 2 gł. śpiew i gitarę* cena gr. 40 do nabycia w Adm. Z.M.

Pieśni te brzmią b. ładnie w wykonaniu 2 głosowego chóru przy akompanjamencie 4 — 6 gitar, lub też jako jedno lub dwugłosowe piosneczki z towarzyszeniem gitary, można je wreszcie wykonać w czysto instrumentalnej obsadzie przez 2 głosy mandolinowe (skrzypcowe) i głos gitarowy. Zresztą *materjał śpiewniczka nadaje się znakomicie do inscenizowanych pieśni* o których wyżej była mowa.

MACIE JUŻ NUTY NA GWIAZDKOWE OBCHODY?

W ADMINISTRACJI „ZM" są do nabycia za uprzedniem nadesłaniem należytości na konto P.K O. 302.326 następujące utwory kolendowe:

6 kolend na orkiestrę mand. (łatwy układ dla początkując.)	zł. 1,20
Wiązanka kolendowa na orkiestrę mandolinową . .	„ 1,20
3 kolendy na śpiew, mandolinę lub skrzypce z akompanjamentem gitary (b. łatwe)	„ 0,45
3 kolendy na gitarę solo	„ 0,60
4 kolendy na 2 gł. chór z akompanjamentem gitary . .	„ 0,45

NA KOSZTA PRZESYŁKI NALEŻY DOLICZYĆ 30 GROSZY.

Z OKAZJI X-LECIA ORKIESTRY MANDOLINOWEJ ZWIĄZKU DRUKARZY W WARSZAWIE.

Orkiestra powstała w sierpniu 1923. Inicjatorami założenia byli kol. Dąbrowski Saturnin i Grabowski Zygfryd. Obaj grając na mandolinach zrozumieli, że zbiorowa muzyka da lepsze rezultaty niżli uczynić to zdoła pojedyńczo grający. W tym celu zebrali grono swoich kolegów i znajomych, grających na instrumentach szczypanych i stworzyli zespół mandolinowy pod nazwą „Kółko Muzyczne". Do zorganizowania tegoż przyczynił się wydatnie Zarząd Zw. Zaw. Drukarzy, Oddział w Warszawie, do którego zwrócono się o pomoc materjalną i organizacyjną. Zebrało się 27 osób, na dyrygenta zaangażowano p. Fleiszmessera. Sprawami administracyjnemi zespołu zajmował się początkowo wybrany na gospodarza kol. Grabowski. Z ramienia Zarządu Związku czuwali nad rozwojem zespołu kol. Miłobędzki, Trubaczek i Minich. Zakupiono szereg instrumentów, *zorganizowano specjalny kurs dla nowicjuszy* i w miarę zdobywania przez nich kwalifikacyj muzycznych wcielano ich do właściwego zespołu.

W latach następnych Kółko rozwija się coraz bardziej tak liczebnie jak i muzycznie. W maju 1925 roku ustępuje p. Fleiszmesser na miejsce którego zaproszono prof. A. Chromińskiego.

W trzecim roku istnienia zespół zyskuje coraz więcej członków, powiększa repertuar i inwentarz. Posiada już zwięzłość organizacyjną, a nad sprawami ogólnemi czuwa Zarząd w składzie 6 osób. Zwiększa się ilość koncertów.

Orkiestra Mand. Zw. Zaw. Drukarzy w Warszawie.

Od roku 1926 zmienia zespół nazwę na „Orkiestra Mandolinistów Zw. Zaw. Drukarzy".

Orkiestra jest *częścią składową Komisji Kult.-Oświatowej przy Zw. Zaw. Drukarzy.* Posiada swoją autonomję, wybiera corocznie Zarząd. który odpowiada przed ogólnem zebraniem członków orkiestry.

Zarząd dzieli się następującemi funkcjami: gospodarz, jest przewodniczącym zarządu, reprezentantem na zewnątrz i zwierzchnikiem całego zespołu, oraz czuwa nad jego rozwojem; sekretarz, prowadzi listę członków, protokóły z zebrań, ewidencję członków, lekcyj, koncertów, wydaje legitymacje, prowadzi korespondencję i t. p.; skarbnik, załatwia wszelkie sprawy finansowe orkiestry: bibljotekarz, opiekuje się instrumenta-

mi, rozpisuje z partytur do zeszytów utwory, wydaje struny i t. p. Kronikarz, pisze historję orkiestry; dwaj pozostali członkowie są delegatami do Komisji Kult.-Oświatowej. Nad działalnością czuwa jeszcze Komisja Rewizyjna. Ze względu na amatorski charakter orkiestry liczba członków waha się między 30—35.

W lutym 1927 r. ustępuje wskutek choroby dyrygent Chromiński. Od dnia 1 kwietnia aż do chwili obecnej dyryguje orkiestrą prof. konserwatorjum, członek Orkiestry Filharmonji Warszawskiej p. Seweryn Snieckowski. Prof. Snieckowski przedewszystkiem rozszerzył obsadę zespołu wprowadzając do orkiestry następujące instrumenty: piccolo, mandolina I, mandolina II, mandola, cello, gitara i bas. Następnie celuje w doborze ładnego repertuaru, należycie go rozpisuje i czuwa nad subtelnem opracowaniem danego utworu. Wyklucza całkowicie modne utwory taneczne. Od czasu objęcia dyrekcji przez prof. Snieckowskiego opracowano kilkadziesiąt utworów poważnych.

Orkiestra od początku istnienia bierze udział w rozmaitych koncertach. Ewidencja wykazuje, że koncertowano dotychczas *w 99 przeróżnych imprezach.* O koncertach tych prasa stołeczna zamieszczała przychylne recenzje. Brano udział w koncertach miejscowych jak i zamiejscowych, w Radjo Polskiem. Pozatem na dwóch wszechpolskich konkursach orkiestr mandolinowych w. r. 1929 w Poznaniu i 1931 w Warszawie zdobyliśmy 1-sze nagrody.

Finanse Orkiestry składają się ze składek członkowskich i darowizn. Obecnie składka wynosi 50 gr. miesięcznie i przelewana jest do kasy koleżeńskiej. Wszelkie inne wpływy (z koncertów, zabaw) oraz wydatki (kupno strun, instrumentów) *uskutecznia scentralizowana kasa Komisji Kult.-Oświatowej.* Pensję profesora oraz poważniejsze wydatki pokrywa kasa Zarządu Związku.

W miarę potrzeby *Zarząd Orkiestry organizuje specjalne kursy gry na mandolinie lub gitarze,* dla drukarzy lub ich rodzin by jednostki zdolne i chętne w pracy zwiększyły szeregi orkiestry.

Obecnie lekcje odbywają się 1 raz na tydzień w godz. 7,30—9,30. Stan obecny wynosi 38 członków.

Zarząd obecny stanowią kol.:

Szczepański Mieczysław — gospodarz; Marcinkowski Wiktor—zast. gospodarza; Kęsicki Zdzisław — sekretarz; Michałowski Tadeusz — zast. sekretarza; Dąbrowski Saturnin — skarbnik; Trzewiczek Czesław — bibljotekarz; Gołda Stefan — zast. bibijotekarza; Ryziński Stefan — kronikarz.

GŁODZIŃSKI TADEUSZ mgr. mus.

KWESTJA DOBORU INSTRUMENTÓW W ORKIESTRZE MANDOLINOWEJ.

Bisernica posiada strój: d_2, d_2. W pisowni można ją notować oktawę niżej, a to w tym celu, aby uniknąć dodanych górnych, któremi bisernica posługuje się najczęściej. Jest to instrument 4-strnnny, przyczem na jednej parze strun wykonuje się całe tony, na drugiej półtony. Dzieli się ją w orkiestrze na bisernicę I i II, czyli kontrasicę.

Bracz I posiada strój: d_1, d_1. Notuje się ją tak jak brzmi. Podobnie jak bisernica, rozkłada swoje półtony na osobną strunę. Ze względu na swoją miękką barwę nadaje się szcze-

gólnie do prowadzenia solowych, rozlewnych melodyj.

Bracz II i III posiada strój: g, d_1. Oba te instrumenty posiadają charakter wybitnie harmoniczny, nadają się więc przedewszystkiem do wzmocnienia harmonji.

Bugarja I posiada strój: h, d_1, g_1.
Bugarja II „ „ g, h, d_1.

Bugarje spełniają w zespole serbskim rolę gitary. Pozbawione basów, wykonują tylko akompanjament. Dźwięk gitary jest jednakowoż bez porównania szlachetniejszy, a w dodatku gitara posiadając i basy, podwójnie tem samem góruje nad bugarją. Tę ostatnią można więc wprowadzić do orkiestry mandolinowej tylko w braku dostatecznej liczby gitarzystów.

Natomiast bisernica I i II, oraz bracz I, II i III, stanowią doskonały podkład orkiestry mandolinowej i przyczyniają się wydatnie zarówno do wzbogacenia nuansów dynamicznych jak i barwnych.

Z instrumentów drewnianych dętych można wprowadzić do orkiestry mandolinowej jedynie tylko flet, który posiada ton miękki a niezbyt silny, wskutek czego łączy się dobrze z orkiestrą mandolinową. Natomiast wprowadzenie oboju i klarnetu nie jest pożądane z tego względu, że oba te instrumenty posiadają ton silny i bardzo charakterystyczny, odbijający się zupełnie od ogólnego tła orkiestry mandolinowej.

Pozostaje jeszcze jeden instrument do omówienia, który ze względu na swoją uniwersalność nadaje się do wprowadzenia do orkiestry mandolinowej. Jest nim fortepian. Bezwzględnie, że nie każde Koło może nim dysponować, te jednakże, które ten instrument posiadają, powinny bezwarunkowo wykorzystać tę okoliczność. Nie będę wyliczał tutaj wszystkich zalet fortepianu, wystarczy jeżeli powiem, że te wszystkie zalety, dla których występuje zawsze w orkiestrze salonowej, te wszystkie zalety występują również w połączeniu fortepianu z orkiestrą mandolinową. Oczywiście jak tam tak i tu fortepian musi być dyskretny, aby nie wybijał się na plan pierwszy, lecz spełniał tę tylko rolę, jaką spełnić powinien, t. j. wypełnić, uzupełnić i pogłębić dźwięk całej orkiestry.

Z orkiestrą mandolinową powinien się połączyć jeszcze jeden instrument, a jest nim głos ludzki tak u nas zaniedbany. Gra się u nas niestety za mało, a śpiewa jeszcze mniej. A mandolina to instrument tak wdzięczny w połączeniu z głosem ludzkim. Może to być pieśń solowa z towarzyszeniem orkiestry mandolinowej, może to być partja wokalna w większym utworze instrumentalnym, może być również chór mormorando połączony z orkiestrą. Ilość kombinacyj jest duża, zależy tylko od dyrygenta.

Dyrygent kochający prawdziwie muzykę, niezasklepi się nigdy w tem, co mu może łatwo przyszło uzyskać, ale dążyć będzie zawsze do wyniesienia orkiestry mandolinowej na możliwie wysoki poziom. Dochodzi zaś do tego nietylko przez umiejętne poprowadzenie grających, ale w tej samej mierze przez odpowiedni dobór instrumentów, aby wzbogacić orkiestrę i dźwiękowo i barwą, i uczynić ją bardziej wrażliwą na wszelkie możliwe nuansy muzyczne.

UWAGA!

Materjały do inscenizowanych kolend

znajdziecie w dodatku nutowym i redakcyjnej części przyszłego numeru „Z.M.“

DYNAMIKA, JAKO CZYNNIK WYKONAWCZY DZIEŁ MUZYCZNYCH.

leno — bezsilnie
lentando — zwalniając
liberamente — swobodnie
lusingando — schlebiając
maestoso — majestatycznie
con malinconia — z smutkiem
marcato — z naciskiem
marciale — marszowo
martellato — jakby młotem
mesto — smutnie
minaccioso — groźnie
mobile — ruchliwie
negligente — niedbale
nobile — szlachetnie
ondeggiando — kołysząco
passionato — namiętnie
patetico — namiętnie
perdendosi — ginąc
pesante — ciężko, z siłą
a piacere — dowolnie
piacevole — przypadkowo
piangendo — płaczliwie
pietoso — pobożnie
placido — pogodnie
pomposo — wspaniale
precipitando — spiesznie
religioso — nabożnie
rigoroso — surowo, dokładnie
rilasciando — zwalniając
risoluto — stanowczo
risvegliato — pobudliwie
rullante — płynnie
saltato — skocznie
sciolto — swobodnie
semplice — z prostotą
sensibile — zmysłowo
con sentimento — z uczuciem
sereno — wesoło
serioso — poważnie
smanioso — szalejąc
soave — słodko
sospirando — wzdychająco
stentato — wstrzymując
stingendo — zamierająco
strasciando — wlecząco
tempestoso — gwałtownie
tenuto — wytrzymując
timoroso — lękliwie
tosto — prędko
tumultuoso — hałaśliwie
vaceto — żywo
vacillando — zmiennie
veloce — biegle, żywo
venusto — z wdziękiem
vezzoso — czule
vibrato — drżąco
vigoroso — jędrnie
violento — gwałtownie
vistamente — natychmiastowo
vivo — żywo
vocale — dźwięcznie
volante — powiewnie
zeloso — z zapałem
zoppo — utykająco

Na podstawie powyższych wskazówek gracz będzie się mógł zorjentować co do intencyj kompozytora i oddać w wykonaniu te uczucia i stany duchowe — które twórca odczuwał przy tworzeniu swego dzieła.

Konkurs muzyczny na najpiękniejszą melodję.

Przypominamy, że Wydawnictwo „Z. M.“ rozpisało konkurs na jednogłosową, lub zharmonizowaną melodję na jakikolwiek instrument lub śpiew i o dowolnej formie.

Termin nadsyłania prac upływa z dniem 15 listopada b. r.

Warunki konkursu podane są w ósmym numerze „Z. M.“ (sierpień 1933).

Polski Klub Mand. „Wisła“ w Noeux les Mines Francja Północna rozwija się b. pomyślnie, liczy 32 członków. Występuje b. często nietylko na polskich ale i na francuskich uroczystościach ciesząc s ę wielkiem powodzeniem oraz zdobywając wśród obcych sympatyków muzyki polskiej.

KRONIKA.

PIĘCIOLECIE TOW. MAND. IM. MONIUSZKI W WEŁNOWCU.

W niedzielę, dn. 1 bm. obchodziło znane chlubnie ze swych licznych występów w rozgłośni Polskiego Radja w Katowicach towarzystwo mandol nowe im. Moniuszki w Wełnowcu uroczystość swego 5-letniego istnienia, urządzając z tej okazji urozmaicony wieczór muzyczno-artystyczny.

Wieczór zagaił krótkiem przemówieniem o zadaniach i celach polskiego ruch muzyczno-ludowego prezes Zw. Polsk. Tow. Mand. Woj. Śl. p. prof. Sachse, poczem nastąpiły produkcje miejscowej orkiestry mdndolinowej pod dyr. p. Kaz. Bończy-Tomaszewskiego kapelm. Teatru Polsk w Katowicach, oraz występy zaproszonych sił.

„INSCENIZOWANE PIEŚNI“ W MYSŁOWICACH.

Tow. Mand. „Jaskółka“ Mysłowice wykona w połowie przyszłego miesiąca własnemi siłami przy akompanjamencie własnej orkiestry kilkanaście legjonowych pieśni w inscenizowanej formie.

„SKALMIERZANKI“ W BIELSZOWICACH.

Powodzenie, jakie zdobyła sobie w zeszłym roku operetka Offenbacha „Jagusia płacze, śmieje się Jaś“ wykonana wyłącznemi siłami tow. mand. „Jaskółka“ w Rudzie Śl. i grana przy akompanjamencie orkiestry mandolinowej w szeregu miejscowości Śląska, skłoniła liczne nasze koła muzyczne do podobnych prób.

W przyszłym miesiącu wykonuje tow. mandolinowe „Halka“ Bielszowice siłami swych członków wodewil „Skalmierzanki“ wyłącznie swemi siłami i swoją własną mandolinową orkiestrą, która pod dyr. drha Palicy należy do najlepszych w Województwie.

KOŁO MAND. „HALKA“ Z SZOPIENIC NA ESTRADZIE KAWIARNI „ASTORJA“.

Dyrekcja kawiarni „Astorja w Katowicach wpadła na pomysł zaangażowania jednego z czołowych śląskich klubów mandolinowych, znanego z licznych występów radjowych towarzystwa „Halka“ z Szopienic.

Dotychczas bowiem właściciele kawiarń i lokalów rozrywkowych angażowali tylko obcokrajowe ludowe zespoły muzyczne, zwłaszcza rosyjskie i węgierskie względnie cygańskie.

Eksperyment „Astorji“ wykazał, że nasze własne zespoły muzyczne nietylko nie ustępują zagranicznym, ale częstokroć je nawet przewyższają. Nie mamy bynajmniej zamiaru propagowania zasady zastępowania zawodowych orkiestr zespołami amatorskiemi, ale — jeżeli, w celu urozmaicenia programu uciekamy się już do zespołu ludowo-muzykalnego, — to niechże to będzie zespół własny, krajowy, zwłaszcza o ile nie ustępuje on swojemi wartościami produkcjom sił zagranicznych.

Należałoby jedynie w zespołach naszych pielęgnować i śpiew. W wokalno-instrumentalnych występach leży atrakcyjna siła rosyjskich orkiestr i źródło ich popularności.

Ludowa pieśń i taniec w szacie orkiestralno-śpiewaczej (np. Namysłowskiego mazur „Matulu Kochana„, powinien być podstawą pracy i osnową działalności naszych ludowych zespołów, a będziemy mogli nietylko konkurować u siebie z obcymi orkiestrami, ale zdobywać sukcesy zagranicą.

KOMUNIKATY
ZW. POLSK. TOW. MANDOL. WOJ. ŚL.

Jak już podano do wiadomości doroczne zawody mandolinowe orkiestr naszego województwa odbędą się dnia *3 grudnia b.r. w Król Hucie* w sali „Hrabia Reden". Początek o godz. 15.30.

Zgłoszenia zawierające przypuszczalną ilość występujących, nazwisko i imię dyrygenta, nazwę utworu i kompozytora należy nadsyłać do Sekretarjatu Zw. do *dnia 5 listopada b. r.*

Partytury w 3-ch egzemplarzach (nie głosy dyrekcyjne!) można wnieść do dnia 25 listopada na ręce Sekretarza Zw.

SPRAWOZDANIE KWARTALNE.

Sekretarjat Zw. przypomina, że najwyższy czas wnieść sprawozdanie za III kwartał 1933.

Przypomina się, że Koła, które nie wniosą sprawozdania za ub. kwartał oraz nie wpłacą odpowiednich składek nie zostaną dopuszczone do zawodów.

Sprostowanie.

W zeszłym numerze „Z. M." wydrukowano mylnie datę zawodów mandolinowych o mistrzostwo Woj. Śląskiego na dzień 3 września, zamiast *3-go grudnia b. r.* co niniejszem prostujemy.

Odpowiedzi Redakcji.

WP. T. Bon. Zaborów. Stosownie do życzenia wysłaliśmy walczyk w wydaniu włoskiem — jako drugi można zużytkować Dodatek do b. n-ru „Z M".

Spółdz. Uczn. „Jutrzenka" Wilno. Wysłaliśmy osobno, ponieważ do ekspedycji pisma niewolno nam dołączać nawet druków. Prosimy o wiadomości.

WP. M. Roth. Gniezno. Dziękujemy za zwrot rękopisów. Oryginałów walczyków niemogliśmy posłać — gdyż były potrzebne w Zakładach Chemigraficznych dla sporządzenia klisz.

Sekcja Muz. Szk. Powsz. im. Ign. Mościckiego w Kowlu. Przesłaliśmy ostatni numer. Prosimy o informacje o pracy i życiu tamtejszej orkiestry. Radzibyśmy ujrzeć fotografję.

WP. Stef. Dem. Korolówko Tarnopolskie. Weszlibyśmy chętnie w Kontakt z WPanem. Chętnie udzielimy również wszelkich informacyj, ale prosimy pytania ujmować w zupełnie konkretnej formie.

WPan Ign. Bon. Rokity Wileńskie. Niestety nie posiadamy własnych wydawnictw tanecznych utworów w układzie na ork. mandol. Przygotowujemy jednak zeszycik zawierający kilka polskich i obcych tańców. Prosimy o utrzymanie kontaktu z nami.

Koło Mand. „Typografja" Lwów. Dziękujemy za liścik. Rocznik wysłany. Prosimy o nadesłanie kilku danych o założeniu, rozwoju i działalności koła. Z wdzięcznością przyjęlibyśmy fotografję.

WP. Leon Fred. Wilno. Wreszcie niewiemy. Umieszczać, czy nieumieszczać? Prosimy o wyjaśnienie.

WP. Ign. Mat. Loosen Gohelle (Francja Półn.) Niebawem wysyłamy. Wkrótce ukaże się jako dodatek nutowy b. piękny i nietrudny utwór na gitarę solo.

WP. Mik. Dzieszk. Wilno. Materjały do ankiety postaramy się zużytkować. W pozostałych kwestjach odpowiadamy listownie.

WP. St. Dem. Korolówko. Zespoły skrzypcowo mandolinowe z gitarą są najczęstszem zjawiskiem wśród początkujących orkiestr. Pisaliśmy o nich kilkakrotnie w dawniejszych numerach „Z M". Dzielić najlepiej tak. I skrzypce i mandoliny (wspólny głos) II skrzypce i mandoliny (wspólny głos) i gitara. Grać można wszyskie utwory przeznaczone na orkestry mandolinowe. Zespół zyska na brzmieniu jeśli dwom lub trzem mandolinistom kazać grać na mandoli, przez co wypełnia się barytonowe pozycje głosowe. Mandola ma dosłownie tę samą technikę, ten sam strój i pisownię, co mandolina, tylko że brzmi o oktawę niżej. Cena instrumentu wynosi od zł. 18 — Przesyłka odchodzi.

WP. Eug. Jędrz. Poręba. „ZM" ukazuje się w połowie miesiąca. Najczęściej nie jesteśmy w stanie uskutecznić ekspedycji wcześniej, niż 20 — czasem nawet później. Postaramy się zapobiec spóźnieniu.

DRUKARNIA „ST. ŚWIĘCKI" SP. Z OGR. ODP., DĄBROWA GÓRNICZA.